

Sa Konferencije Organizacije SKJ u JNA

U Beogradu je, 21. juna 1988. godine, održana Konferencija Organizacije SKJ u Jugoslovenskoj narodnoj armiji na temu: »Ocene i stavovi o ulozi i odgovornosti Organizacije SKJ u JNA u jačanju idejno-političkog jedinstva i moralne snage JNA«. Sa te konferencije donosimo uvodno izlaganje predsjednika Predsedništva Komiteta Organizacije SKJ u JNA viceadmirala Petra Šimića i izlaganja člana Predsedništva CK SKJ Milana Pančevskog i člana CK SKJ i saveznog sekretara za narodnu odbranu general-pukovnika Veljka Kadijevića.

Viceadmiral
PETAR ŠIMIĆ

Jačanje idejnog jedinstva i moralne snage Armije — težišni zadatak komunista

Organizacija SKJ u JNA u protekle dvije godine od 13. kongresa SKJ ulagala je izuzetne napore na ostvarivanju višestrukih funkcija JNA u našem odbrambenom i samozaštitnom sistemu. Polazeći od činjenice da odbrana naše domovine zavisi od ukupnog unutrašnjeg stanja, od naše ekonomske, političke i socijalne stabilnosti, komunisti u JNA zadržali su i pojačali svoj aktivan odnos prema svim otvorenim društvenim problemima. Svjesni da naš koncept odbrane proističe iz samoupravnog sistema i angažovanja svih subjekata društva u odbrani slobode, suvereniteta i tekovina revolucije, oni se nisu zatvarali u svoje organizacione cjeline, već su borbu protiv svega što koči naš razvoj vodili na najširem — općejugoslavenskom planu u skladu sa stavovima 13. kongresa SKJ i svojim mogućnostima, a uvijek radi odbrane osnovnih tekovina narodnooslobodilačke borbe i socijalističke revolucije, njihovog jačanja i razvoja u novim uvjetima.

U cjelokupnom nastojanju da obezbjedimo što je moguće veću borbenu gotovost polazimo od postavke da JNA mora biti uvijek spremna da i u najtežim uvjetima izvrši svoj zadatak. Zbog toga je razumljivo što ulažemo maksimalne napore za očuvanje i dalje jačanje idejnog jedinstva i moralne snage.

Polazeći od naših ocjena stanja i realnih mogućnosti, težišta djelovanja komunista u JNA na jačanju idejnog jedinstva i moralne čvrstine trebalo bi usmjeriti na tri oblasti: (1) usavršavanje dnevnog-tekućeg rukovođenja u jedinicama i ustanovama; (2) razvijanje međuljudskih odnosa u JNA; (3) jačanje i obogaćivanje sadržaja i oblika društvene komunikacije.

Ovu našu konferenciju održavamo dvije godine nakon 13. kongresa SKJ i Osme konferencije Organizacije SKJ u Jugoslavenskoj narodnoj armiji. U januaru, na 11. sjednici Komiteta, donijeli smo odluku da tema ove konferencije bude »Uloga i odgovornost Organizacije SKJ u JNA u jačanju idejno-političkog jedinstva i moralne snage JNA«. Istom odlukom odredili smo da se ovaj skup održi nakon Konferencije Saveza komunista Jugoslavije.

Zašto ova tema i ovaj termin? Idejno-političko jedinstvo i moralna snaga našeg sastava su oduvijek predstavljali bitnu, kvalitativnu odrednicu ukupne borbene spremnosti JNA i oružanih snaga u cjelini. U njima su sublimirane i izražene sve vrijednosti ljudskog faktora — odlučujućeg za realizaciju mjesta, uloge i namjene JNA kao udarnog dijela našeg odbrambenog sistema i zajedničke oružane sile svih naroda i narodnosti. U narodnooslobodilačkoj borbi i poslijeratnom razdoblju, KPJ — SKJ tim vrijednostima poklanjao je punu pažnju. Tako je postupao i drug Tito. Ali, pored ovih općih razloga postoji i sasvim konkretan, izražen u stavovima 13. kongresa SKJ na slijedeći način:

»Organizacija SKJ u JNA odgovorna je za izgrađivanje i ostvarivanje politike SKJ u izgradnji JNA kao zajedničke oružane sile svih naroda i narodnosti Jugoslavije, za očuvanje i dalje jačanje idejno-političkog jedinstva i moralne snage armijskog sastava na Titovom kursu.«

Ocjenili smo da na ovaj stav 13. kongresa SKJ valja odgovoriti baš sada, u ovom vremenu, za koje je na Konferenciji SKJ rečeno da je »po mnogo čemu sudbonosno, jer rešavamo pitanja koja će dugotrajnije odrediti puteve našeg ekonomskog i samoupravnog preobražaja.«

Dakle, temu nije nametnulo alarmantno stanje u JNA, već društveni tokovi na pragu dubokih reformi u privrednoj i političkoj strukturi društva. Zato je logično da smo i termin održavanja ovoga skupa planirali nakon Konferencije Saveza komunista Jugoslavije. Valjalo je sačekati stavove skupa jugoslavenskih komunista za pobliže sagledavanje uvjeta i zadatka daljeg jačanja idejnog jedinstva i moralne snage armijskog sastava. U pripreme i realizaciju Konferencije SKJ bili smo aktivno uključeni. Uporedo s tim pripremali smo i Konferenciju, čiji je rezultat ponuđeni prijedlog dokumenta »Ocjene i stavovi o ulozi i odgovornosti Organizacije SKJ u JNA u

jačanju idejno-političkog jedinstva i moralne snage JNA.« Njega je izradila radna grupa na osnovu brojnih rasprava vođenih na tu temu u svim organizacijama SKJ u JNA, a u predloženoj verziji — koja je dostavljena delegatima — za proteklih 20 dana bio je na verifikaciji većeg broja organa i foruma naše organizacije. Očekujemo da će današnja rasprava sadržajno obogatiti ovaj dokument i omogućiti da se pred Komitet Organizacije SKJ u JNA izađe i s prijedlogom odgovarajućeg operativnog plana mjera i akcija za realizaciju prioriternih zadataka iz ovog značajnog segmenta našeg djelovanja.

Iz izloženog se uočava da je cilj Konferencije da konstruktivnom kritikom dostignutog i uz sagledavanje postojećih, a posebno nastupajućih općih i posebnih uvjeta, snažnije podstakne proces ostvarivanja vodeće uloge Organizacije SKJ u JNA na daljem jačanju idejno-političkog jedinstva i moralne snage, a time i ukupne borbene gotovosti Jugoslavenske narodne armije. U realizaciji ovog cilja generalno opredjeljenje rasprave trebalo bi da polazi od ostvarenih rezultata, stečenog iskustva i stavova Konferencije SKJ o sadržajima, metodima i uvjetima borbe za idejno jedinstvo i moralnu čvrstinu u vremenu koje je pred nama. Težište bi trebalo da bude na našoj, armijskoj praksi, a šire uticaje da zahvatamo u funkcionalnoj vezi s postavljenim ciljem.

*

Organizacija SKJ u JNA je u protekle dvije godine od 13. kongresa SKJ ulagala izuzetne napore na ostvarivanju višestrukih funkcija JNA u našem odbrambenom i samozaštitnom sistemu koje su joj Ustavom određene. Polazeći od činjenice da odbrana naše domovine zavisi od ukupnog unutrašnjeg stanja, od naše ekonomske, političke i socijalne stabilnosti, komunisti u JNA su zadržali i pojačali svoj aktivan odnos prema svim otvorenim društvenim problemima. Svjesni da koncepcija opštenarodne odbrane i društvene samozaštite proističe iz samoupravnog sistema i angažiranja svih subjekata društva u odbrani slobode, suvereniteta i tekovina revolucije, oni se nisu zatvarali u svoje organizacione cjeline, već su borbu protiv svega što koči naš razvoj vodili na najširem — općejugoslavenskom planu u skladu sa stavovima 13. kongresa SKJ i svojim mogućnostima, a uvijek radi odbrane osnovnih

tekovina narodnooslobodilačke borbe i socijalističke revolucije, njihovog jačanja i razvoja u novim uvjetima.

Svoju društvenu angažiranost i zalaganje na radnom mjestu pojačavali su u mjeri narastanja teškoća društvene krize, a naročito poslije napada na mjesto i ulogu JNA, nasrtaja na njen narodni i revolucionarni karakter i njeno jedinstvo.

Iskustva iz tog perioda i ukupno ostvareni rezultati daljeg razvoja borbene izgradnje JNA i oružanih snaga SFRJ u cjelini — najbolji su kriterij ocjene idejnog jedinstva i moralne snage sastava JNA i organizacije Saveza komunista Jugoslavije. Najviše državno i partijsko rukovodstvo verificovalo je visoke ocjene o tome za 1986. i 1987. godinu, a još više od toga za nas znači očuvani ugled JNA u narodu, bez obzira na organizovano nastojanje neprijatelja da se on sruši. Bjesomučne hajke, napadi svim sredstvima, pa i ubistva pripadnika JNA ne postižu svoj osnovni cilj, iako nesumnjivo nanose štetu cjelokupnoj društvenoj zajednici, posebno ako bi im se i dalje ostavljalo vremena i prostora za neprijateljsko djelovanje. Uostalom, to su iste one snage koje s antikomunističkih i antisocijalističkih pozicija napadaju osnovne tekovine narodnooslobodilačke borbe i osnove našeg sistema.

Iskazano idejno jedinstvo i moralnu čvrstinu našeg sastava ne smatramo jednom za svagda datom. Posebno ne u tako složenim društvenim okolnostima koje nas prate već više godina. Snaga naše odbrane nije samo u spremnosti JNA, niti JNA egzistira izdvojeno i nezavisno od društva.

Mi realno pratimo i procjenjujemo sve relevantne faktore koji utiču na idejno jedinstvo i moralnu čvrstinu Jugoslaven-ske narodne armije. Raspoložemo bogatom empirijskom građom, obrađenom naučnim metodama, čiji zaključci upozoravaju na duboke ekonomske, socijalne, političke i psihološke transformacije pojedinaca, društvenih grupa i slojeva, čiji predstavnici generacijski prolaze kroz redove JNA i daju jedinstvenu sliku savremenog jugoslavenskog društva, posebno njegovog mladog naraštaja. Naravno, iz toga se mogu izvesti zaključci o stanju svijesti, preovladavajućim raspoloženjima i motivacijama, ali i o neophodnim sadržajnim i metodskim usavršavanjima kako programa borbenog osposobljavanja, tako i političko-partijskog djelovanja.

Naše ocjene o očuvanom idejnom jedinstvu i moralnoj čvrstini imaju svoj oslonac u tim kontinuiranim empirijskim

istraživanjima. Generalno uzevši, u osnovama odnosa našeg čovjeka prema odbrani slobode, nezavisnosti, integriteta naše zemlje i ustavnog poretka SFRJ jesu: slobodarske i revolucionarne tradicije naših naroda i narodnosti; jugoslavenski socijalistički patriotizam; razvijena samoupravna svijest o pravima i obavezama da se brani i odbrani što je stvoreno u novoj Jugoslaviji; povjerenje u vlastite snage uz uslov očuvanja i jačanja bratstva i jedinstva, ravnopravnosti naroda i narodnosti SFRJ i očuvanje nesvrstane pozicije naše zemlje i uporne borbe za mir u svijetu i prijateljstvo među narodima. Istovremeno se kao najveća opasnost po odbranu zemlje ističe nacionalizam, svaki vid razbijanja jugoslavenske socijalističke i samoupravne zajednice, slabljenje pozicije udruženog rada, birokratizam i s njim u vezi prateća moralna erozija.

Zbog toga je i u armijskim redovima izuzetno porasla kritičnost prema SKJ kao vodećoj snazi. Njemu se pripisuje oportunizam, kolebanje i nedovoljna idejna i akciona osposobljenost da osloncem na prevladavajuće raspoloženje radnih ljudi, energičnije nastavi putem revolucionarnog preobražaja društva, uz odlučan obračun sa tendencijama koje su jasno preprečile taj put. Zbog toga je i Konferencija SKJ sa najavom reformi pozdravljena i prihvaćena kao korak naprijed. Svoju spremnost za angažiranjem na stavovima Konferencije SKJ ispoljili su komunisti iz JNA preko svojih delegata, ali i na skupovima održanim u proteklih dvadesetak dana, upozoravajući na nužnost energičnog obračuna s oportunizmom i mogućim razvodnjavanjem općeg stava i duha ovog skupa jugoslavenskih komunista. U proboj iz obruča se ne ide s kolebljivcima i bez jedinstvenog, dobro pripremljenog borbenog poretka. Zbog toga ističemo odgovornost rukovodstva SKJ za punu političku mobilizaciju i sređivanje partijskih redova za što efikasnije ostvarenje predstojećih reformi.

Očuvanje idejno-političkog jedinstva i moralne snage armijskog sastava podrazumijeva stalni, dobro osmišljen, planiran i kvalitetno izveden neposredan politički rad, koji uključuje i odgovarajući program političkog obrazovanja. Redovnost rada organizacija SKJ, SSOJ i SSJ uvjet je za ostvarenje tog cilja. U tom pogledu značajnu ulogu imaju vojni kolektivi i brojni savjeti po raznim djelatnostima. Osloncem na tu razvijenu mrežu organizacija i institucija političko-partijskog uticaja, uz organe rukovođenja i komandovanja, moguće je odgo-

voriti visokim zahtjevima, koje je — jednom prilikom — drug Tito izrazio s četiri riječi: »Armija mora biti čista!«

U izvršavanju ovoga zahtjeva služimo se ukupnim mogućnostima obrazovno-vaspitnog procesa, partijsko-političkog rada, kulturno-zabavnim i rekreativnim djelatnostima, brigom o čovjeku, razvijanjem što humanijih odnosa, drugarstvom, pravovremenom i punom informacijom itd. Kada je riječ o neprijateljskom djelovanju primjenjujemo odgovarajuće zakonske mjere. U spriječavanju širenja nacionalizma u našem društvu, a posebno organiziranog djelovanja albanskog nacionalizma i iredentizma, čiji su pripadnici visoko indoktrinirani, često se političko-vaspitna sredstva čine nesvrshishodnim. Na to smo našu javnost konkretno upozorili nakon zločina u paraćinskoj kasarni. Nacionalistička indoktrinacija mladih otvara pitanje uticaja od kućnog odgoja, preko škole do društvenih organizacija i udruženja u pojedinim sredinama. Na žalost, ne radi se samo o djelovanju albanske iredente, iako su takvi primjeri najbrojniji među vojnicima, već raste broj i pripadnika drugih naroda i narodnosti. Kako nacionalizam smatramo najvećom opasnošću po ukupno stanje u našem društvu, a posebno po jedinstvo naših redova, to i svoje napore za njegovo suzbijanje usmjeravamo na najširoj osnovi našeg partijsko-političkog angažiranja, redovno obavještavajući najviše organe SFRJ i SKJ o toj pojavi u JNA i preduzetim mjerama.

Negativne pojave u društvu imaju neposrednog odraza na pripadnike našeg rezervnog sastava, kao i na obuku ratnih jedinica. Sve veća nezaposlenost, opadanje životnog standarda, socijalne tenzije i negativni politički uticaji iz godine u godinu usložavaju borbu za neophodan stupanj idejnog jedinstva i moralne čvrstine, kako ratnog tako i mirnodopskog sastava Jugoslavenske narodne armije. Dalje održavanje negativnih društvenih trendova još više bi otežavalo tu borbu. U cjelokupnom nastojanju da obezbjedimo što je moguće višu borbenu spremnost polazimo od postavke da JNA mora biti uvijek spremna da i u najtežim uvjetima izvrši svoj zadatak. Zbog toga je razumljivo što ulažemo maksimalne napore za očuvanje i dalje jačanje idejnog jedinstva i moralne snage. Bez uspjeha u tome bili bi u pitanju i naponi u drugim oblastima borbene izgradnje. Zbog toga je razumljivo što armijski sastav daje punu podršku realnim naporima u prevladavanju krize.

Kamo usmjeriti težišta aktivnosti Organizacije SKJ u JNA na jačanju idejnog jedinstva i moralne čvrstine JNA u narednom periodu?

Djelomičan odgovor na to pitanje nudi prijedlog osnovnog dokumenta ove konferencije, a rasprava će, vjerovatno, proširiti te mogućnosti. Puni odgovor će dati realna društvena i unutararmijska kretanja u narednom periodu. Tekuća, sistematska i što realnija praćenja i procjenjivanja tih tokova opredjeljivati će naše aktivnosti.

Za sada nemamo pravo računati s povoljnijim društvenim okolnostima. Naprotiv, treba računati — bar u neposrednom periodu pred nama — s još složenijim prilikama. Nemamo pravo ni na samozadovoljstvo postignutim. Uostalom, idejno jedinstvo i moralna snaga su kategorije, koje se neprekidno grade i to na sasvim konkretnim, svakodnevnim pitanjima, a različito se ispoljavaju zavisno od situacije ili od sredine. Ipak, postoje određene konstante uspjeha na koje nam ukazuje naše iskustvo. U našim uslovima njih vezujemo za: snažnu ličnost starješine, idejno-političko i akciono jedinstvo SKJ; mobilne organizacije SSOJ i SSJ; razvijen rad vojnih kolektiva; čvrsto drugarstvo; jasne odnose subordinacije, jednostarešinstva i vojničke discipline; oplemenjene sadržaje aktivnosti u tzv. slobodno vrijeme.

Ako sve to postignemo u međusobnim odnosima, oslobođeni krutosti i formalizma, stvorićemo pretpostavke za uspjeh, pa i jačanje idejnog jedinstva i moralne čvrstine. Međutim, polazeći od naših aktuelnih ocjena stanja i realnih mogućnosti, težišta djelovanja komunista u JNA na jačanju idejnog jedinstva i moralne čvrstine trebalo bi usmjeriti na tri oblasti: a) usavršavanje dnevnog — tekućeg rukovođenja u trupnim jedinicama i ustanovama; b) razvijanje međuljudskih odnosa u JNA; c) jačanje i obogaćivanje sadržaja i oblika društvene komunikacije.

Već duže vrijeme nastojimo da utičemo što pozitivnije na rad i odnose u trupnim jedinicama, posebno na unapređenje rada s ljudima. Radi toga je, pored ostalog, pokrenuto uvođenje nastavnog predmeta i odgovarajućeg udžbenika o radu s ljudima. Trupne jedinice su osnovna snaga i najveći dio JNA i na njima počiva borbena gotovost. One su najbolji predstavnik života, rada i odnosa u našoj armiji, pa i ostvarenog stupnja idejnog jedinstva. Tu se najoštrije i najbrže registrira

svaki naš uspjeh, ali i svaki promašaj u rukovođenju i komandovanju. Tu se mjeri i intenzitet partijskog djelovanja.

Uočili smo u toj sredini probleme neposrednog rukovođenja i organiziranja dnevnog života i rada, kao i probleme u izboru metoda izvođenja obuke i vaspitanja, popune starješinskim kadrom, stereotipnog ili veoma lošeg organiziranja korišćenja slobodnog vremena, kulturno-zabavnih i rekreativnih aktivnosti. I pored ograničenih materijalno-tehničkih i finansijskih mogućnosti, i u tome se po brojnim pitanjima može mnogo više učiniti uz odgovarajuću inventivnost, organizaciju i pomoć pretpostavljenih komandi. Ima potrebe da se dnevno rukovođenje u tim jedinicama, metodi rada s ljudima i organizacija slobodnog vremena posebno istraže, predlože racionalnija rješenja, koja bi — bez štete za osnovne odnose u Armiji — doprinijela ukupnom rezultatu jedinice. Trebalo bi konsultovati iskustva nekih stranih armija, a provjerena rješenja ugraditi u novo pravilo službe u oružanim snagama i druga normativna akta.

Prošle jeseni smo na dvodnevnom svearmijskom savjetovanju svestrano sagledali međusobne odnose u Jugoslavenskoj narodnoj armiji. Ta vrijedna saznanja smo objavili kao knjigu sa preciziranim mjerama i akcijama koje treba realizirati. Međutim, aktivnosti u tom smislu još uvijek nema dovoljno pa ni očekivanih inicijativa koje bi mogle taj bitan faktor idejnog jedinstva i moralne snage dalje unaprijediti. Organizacija SKJ u JNA treba da to podstakne i da se neposredno angažira u realizaciji programiranih mjera i aktivnosti. Posebno je značajno da se pitomci naših škola upoznaju s izloženim stavovima na ovom savjetovanju i pravcima daljeg razvijanja međuljudskih odnosa.

Savez komunista uvijek je budno bdio nad međuljudskim odnosima u Jugoslavenskoj narodnoj armiji. Zbog toga su se i mogle stvarati društvene okolnosti koje su rađale i razvijale nezaboravna drugarstva, doživljaje istinske humanosti, plemenitosti i patriotskih uvjerenja. Danas ima mnogo razloga da s još većom pažnjom pratimo šta se zbiva s međuljudskim odnosima i da ih neprekidno usmjeravamo u skladu s tradicijom i zahtjevima novog vremena. Ne smijemo nikome dozvoliti narušavanje tih odnosa. Pokušaja ima, posebno usmjerenih sa nacionalističkih pozicija i radi razbijanja jedinstva JNA, prvenstveno njenog starješinskog sastava.

Jačanje i obogaćivanje sadržaja i oblika društvene komunikacije JNA podrazumijeva dalje snaženje tradicionalno dobrih odnosa saradnje s narodom, omladinom i organima društveno-političkih organizacija i zajednica. Više nego ikada to traži aktuelna društveno-politička situacija, ne samo radi potrebe jačanja društvenog ugleda JNA već i radi odgovora onima koji nas žele zatvoriti u kasarne, izolirati od društveno-političkog života i aktivnog odnosa prema svemu što je interes jugoslavenske socijalističke zajednice.

Savez komunista u JNA je oduvijek smatrao da veze s narodom, radnim ljudima i omladinom predstavljaju naš prioritetan zadatak. Tako je JNA razvijala i jačala stečeni društveni ugled još iz ratnih dana. Dijelevći s narodom u svakoj situaciji i dobro i zlo, JNA je potvrđivala svoj izvorni karakter, ali i neposredno jačala jedinstvo svojih redova.

Borbu protiv albanske iredente — pored ostalog — vodimo jačanjem veza s radnim ljudima i omladinom Kosova, a na glasine o vojnom udaru u Sloveniji odgovaramo još uspješnijim zajedničkim akcijama naših jedinica i stanovništva te republike.

Društveni ugled JNA je postao meta raznih neprijatelja. Za komuniste u JNA to je dodatni motiv za angažiranje na tom planu i oni će se truditi da u društvenoj komunikaciji razviju još raznovrsnije sadržaje, oblike i metode.

Navedena tri težišta djelovanja uključuju i veći dio konkretno izraženih ocjena i stavova iz prijedloga osnovnog dokumenta ove konferencije. Uvjerem sam da će ta njihova konkretnost inicirati da se i današnja rasprava odvija u tim pravcima.

*

Komunisti u JNA su za protekle dvije godine »svoj« dio zadataka odgovorno izvršavali. To govori — pored ostalog — i dostignuti stupanj idejnog jedinstva i moralne snage. Nema mo se čega stidjeti. Međutim, kako svoje mjesto i ulogu nikada ne gledamo u usko armijskim okvirima i kao što ni JNA nije van ovoga društva — tako u punoj mjeri dijelimo odgovornost SKJ za postojeću društveno-ekonomsku i političku situaciju u zemlji. Prihvatamo ocjene i stavove Konferencije SKJ, u uvjerenju da će se ovaj put dosljedno, bez kolebanja, odlučno

ići na prevladavanje krize, a društvenom reformom i obnovom SKJ nastavićemo socijalističku izgradnju na samoupravnim i avnojevskim osnovama. U tome vidimo i mogućnosti daljeg jačanja odbrambenih potencijala naše zemlje. Svoje zadatke poznajemo. Raspoložemo idejnim, moralnim i materijalnim mogućnostima da spriječimo svakog da silom onemogućí naš odabrani put razvoja.

Svoj aktivan odnos prema svim problemima društva i dalje ćemo razvijati s programskih osnova SKJ i Ustavom definiranog mjesta i uloge JNA — bez obzira na eventualne nove pokušaje kompromitacije našeg društvenog ugleda i položaja u sistemu.

U tom smislu na ovom skupu ćemo razmotriti postojeće i nove mogućnosti očuvanja i jačanja idejnog jedinstva i moralne snage JNA u nastupajućem vremenu. Okrenuti tom vremenu podsjećamo se na proteklo, koje nam svojim iskustvom i poukom govori da samo jedinstveni SKJ može izvršiti svoju ulogu avangarde radničke klase. Idejno i akciono jedinstven SKJ nadmašivao je samog sebe i predvodeći naše narode i narodnosti u sudbonosnim trenucima ispisao najsvjetlije stranice naše istorije. Na mjestu gdje danas počinjemo Konferenciju, prije 40 godina jugoslavenski komunisti su pod rukovodstvom druga Tita održali svoj istorijski Peti kongres. Istorijski je ne samo po tome što je iza sebe imao pobjedu u narodnooslobodilačkom ratu već i po tome što je upravo tada odjeknulo širom svijeta odlučno i jedinstveno Titovo »NE« staljinizmu, »NE« tutorstvu među komunističkim partijama, »NE« dogmatizmu. I tada smo bili u teškoj situaciji. Jedinstvom smo je prevladali. Samo jedinstveni i danas možemo izvršiti svoj zadatak.

SUMMARY

STRENGTHENING THE IDEOLOGICAL UNITY AND MORALE POWER
OF THE ARMY — FOCAL TASK OF COMMUNISTS

The organization of LCY in the YPA was undertaken in the two years after the 13th Congress of the LCY great efforts in the realization of manifold functions of the YPA in our defence and self-protection system. Starting from the fact that the defence of our country depends on the overall internal situation of the country, on its economic, political and social stability, they did not close themselves in their organization but fought at the most broad all-Yugoslav plane against anything that obstructs the development of our country, acting in concordance with the conclusions of the 13th Congress of the LCY, and with their own abilities, always in the defence of fundamental attainments of our national liberation struggle and socialist revolution, of their strengthening and development under new conditions.

In our overall effort to ensure as high as possible a level of combat readiness, we proceed from the postulate that the YPA must always be ready to discharge its task even under most difficult conditions. It is therefore easy to understand why we are undertaking maximum efforts to safeguard and develop our ideological unity and morale power.

Starting from our assessments of situation and of realistic abilities, the foci of activities of communists in the YPA in the domain of strengthening the ideological unity and morale strength should be placed in three fields: (1) improvement of everyday command and control process in commands and units; (2) improvement and development of proper relation between the members of the YPA; (3) strengthening and enrichment of contents and forms of social communication.

RESUME

LE RAFFERMISSEMENT DE L'UNITE IDEELLE ET DE LA FORCE
MORALE DE L'ARMEE — PRINCIPALE TACHE DES COMMUNISTES

Au cours des deux années qui se sont écoulées à la suite du 13e Congrès de la LCY, l'Organisation de la LCY de l'APY s'est particulièrement employée en faveur de la réalisation des fonctions multiples qui incombent à l'APY dans le cadre de notre système de défense et d'autoprotection. Procédant du fait que la défense de la patrie dépend de la situation qui règne dans le pays pris dans son ensemble, de sa stabilité économique, politique et sociale, les communistes de l'APY s'en tiennent en la rendant plus actuelle encore à leur approche active de toutes les questions sociales en suspens. Conscients du fait que notre conception de défense découle du système d'auto-gestion et de l'engagement de tous les sujets de la société dans la défense de la liberté, de la souveraineté et des acquis de la révolution, sans pour

autant se confiner dans leurs entités organisationnelles, ils mènent la lutte à un plan yougoslave conformément aux positions prises au 13e Congrès de la LCY et à leurs propres capacités contre tout ce qui serait susceptible d'entraver le développement de la société, toujours soucieux de la défense des acquis fondamentaux de la lutte de libération nationale et de la révolution socialiste qu'ils savent promouvoir et adapter aux conditions nouvellement créées.

Par tous nos efforts déployés pour assurer le maximum des capacités de combat de l'APY, nous procédons du fait que celle-ci doit toujours être prête à accomplir les devoirs qui sont les siens même dans les conditions les plus difficiles. C'est ainsi qu'il est compréhensible de nous voir tant engagés à maintenir et à raffermir encore plus l'unité idéelle et la force morale de l'Armée.

A la lumière de nos jugements portés sur la situation et les possibilités réelles, le centre d'activité des communistes de l'APY doit être axé sur trois domaines: (1) perfectionner les modalités de direction quotidienne-courante des unités et des institutions; (2) promouvoir les rapports humains dans les effectifs de l'APY; (3) renforcer et enrichir les formes de la communication sociale.

РЕЗЮМЕ

УКРЕПЛЕНИЕ ИДЕЙНОГО ЕДИНСТВА И МОРАЛЬНОГО ДУХА АРМИИ — ОСНОВНАЯ ЗАДАЧА КУММУНИСТОВ

Организация СКЮ в ЮНА в течение истекшего двухлетнего периода после 13 Съезда СКЮ прилагала громадные усилия, чтобы осуществить многократные функции ЮНА в нашей оборонной и самозащитной системе. Исходя из факта, что оборона нашей Родины зависит от совокупного внутреннего состояния, от нашей экономической, политической и социальной устойчивости, коммунисты в ЮНА усилили свое активное отношение ко всем открытым общественным проблемам. Сознывая, что наша концепция обороны проистекает из самоуправленческой системы и привлечения всех субъектов к защите свободы, суверенитета и достижений революции, они не закрывались в свои организации, но борьбу против всего, что тормозит наше развитие, вели в широчайшем — общегославском плане, в согласии с постановлениями 13 Съезда СКЮ и своими возможностями, имея всегда в виду оборону основных достижений народно-освободительной борьбы и социалистической революции, их укрепление и развитие в новых условиях.

В совокупных стремлениях, относящихся к обеспечению предельно высокого уровня боеготовности, мы исходили из положения, то ЮНА должна всегда быть готовой исполнить свою задачу в самых тяжелых условиях. Поэтому понятно, почему мы прилагаем максимальные усилия в сохранение и дальнейшее укрепление идейного единства и морального духа.

Исходя из наших оценок состояния и реальных возможностей, основную деятельность коммунистов в ЮНА по укреплению единства и морального духа необходимо направить на три основные области: (1) совершенствование дневного-текущего управления в войсках и учреждениях; (2) развитие отношений в ЮНА; (3) укрепление и обогащение содержания и форм общественной коммуникации.